

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Maročinna za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVII.

V Ljubljani, v soboto, dne 21. julija 1934.

Štev. 81.

Apeli k sodelovanju

V današnjih težkih časih, zlasti težkih, ker je propadla skoraj vsaka organizacija družbe, so v resnici nad vse umestni apeli k sodelovanju vseh dobromiselnih in delavoljnih za skupno borbo proti sedanji krizi. Le žal, da so skoraj vsi ti apeli vedno in dosledno obsojeni na neuspeh in da ostaja sodelovanje vseh konstruktivnih sil še naprej le nedosegljiv ideal.

Nočemo se spuščati v to, v koliko je resnično sodelovanje vseh naših sposobnih ljudi nemogoče zaradi ljubosumja nekaterih bolj vidnih ljudi in v koliko ne pride do te ustvarjajoče združitev pozitivnih sil iz osebnih razlogov. Kajti vse razpravljanje o teh osebnih, čeprav zelo važnih osebnih razlogih, le ne bi privedlo do pravega rezultata, ker tudi niso še dani zunanji pogoji za takšno sodelovanje.

Kajti vsako resnično sodelovanje ljudi raznih političnih in gospodarskih nazorov je le mogoče, kadar je tu forum za objektivno presojo vseh aktualnih političnih in gospodarskih vprašanj. Takšnega foruma pa pri nas nimamo, niti najbolj skromnega početka takega foruma še nimamo. Posledica tega je, da se pri nas niti eno vprašanje do konca ne reši, da ostane vsako vprašanje vedno le vprašanje in da se vsaka diskusija — če do nje sploh pride — neha sredi stavka.

Nujna posledica vseh teh nerešenih vprašanj pa je, da so tudi vse rešitve le provizorične in da se z vsako rešitvijo ustvarja le novo vprašanje. Tako se lovimo v tem začaranem krogu nerešenih vprašanj in problematičnih rešitev iz dneva v dan, naše življenjske razmere pa postajajo vedno težje in težje.

Celo najbolj enostavna praktična vprašanja ostajajo nerešena. Tako je naravnost neverjetno, kako more ostati vprašanje zaposlenja tujih moči še vedno vprašanje, če gar rešitev je nedosegljiva. Saj bi čisto priprosto račun zadovoljeval in pravilna rešitev bi morala biti tu. Toda težkoča je v tem, ker ni za pravilno reševanje vprašanj potrebno le strokovno znanje, temveč tudi volja, da se izvede to, kar je bilo doganjeno kot dobro. A te volje v odločilnem trenutku vedno zmanjka in zato ostaja vse pri starem, zato ne pridemo naprej.

Ce pa že ni pri nas možnosti niti za objektivno diskusijo, je tem manj dosegljivo, da bi se skušale po načrtu in sistematično odpravljati vse one napake, ki jih na vse zadnje vsi poznamo in od katerih vsi trpimo. A samo s sistematičnim odpravljanjem napak bi mogli doseči izboljšanje, ker kaj nam pomaga, če zamašimo na eni strani luknjo, če se pa na drugi strani odpreta med tem dve novi.

Vse to se dostikrat ugotavlja v javnosti in zato tudi večkrat slišimo predloge o potrebi uvedbe načrtnega gospodarstva in tudi mi smo na to nujnost ponovno opozarjali. Toda vsa ta opozorila so zaman, ker ni tu nikogar, ki bi pričel s tem načrtnim gospodarstvom, ker je vsa družba popolnoma desorganizirana, da ni prav nikjerone sile, ki bi mogla ljudsko silo združiti v eno smer pozitivnega dela. Če pa je družba desorganizirana, potem tudi ne more biti avtoritete, ki bi postavila za vse veljaven načrt gospodarstva, ker je tudi avtoriteta države odvisna od organiziranosti družbe. Za časa vojne smo imeli dovolj prilike spoznati globoko resničnost te konstatacije, ko se je ob pasivnem odporu družbe ustavila vsa moč organiziranega državnega aparata. Nočemo seveda s tem reči, da bi vladal sedaj le podoben pasivni odpor družbe, temveč poudariti hočemo samo to, da je za izvedbo vsake akcije potrebno, da je družba pripravljena to stvar podpirati. Zato je organizacija družbe tako nujno potrebna.

Danes bolj, ko kdajkoli, nam je potrebno sodelovanje vseh pozitivnih sil in zato

so apeli k sodelovanju potrebni, a morajo biti tudi prav pripravljeni in prva priprava je v tem, da ima tisti, ki apelira, res dobro voljo, da sprejema sodelovanje slehernega človeka, ki hoče sodelovati. Seveda tudi z vsemi posledicami, da ima sodelavec tudi nekaj vpliva na potek dogodkov. Le na ta način je dosegljiv drugi pogoj, ki mora omogočiti organizacijo družbe, da

ne bodo ostala vsa vprašanja nerešena, temveč da se bo premaknilo z mrtve točke eno vprašanje za drugim in se s tem pričelo delati tako, kakor vsi vemo, da je prav in dobro in kakor bi se moralo delati že davno. Ali pa ostanejo vsi apeli k sodelovanju le fraza, katere smešna neresnost je ob kopici nerešenih problemov še zlasti vidna.

Ljubljanski kolodvor treba povečati

Na gorenjski kolodvor gravitirajo Šiška, Vič, Rožna dolina in vsa severno zapadna Ljubljana, to je skupno najmanj 30.000 prebivalcev. Z odpravo tovarne postaje na gorenjskem kolodvoru izgubi teh 30.000 prebivalcev svoj tovorni kolodvor. A vrhu vsega je na ozemlju teh 30.000 prebivalcev veliko podjetij, ki imajo tako velik promet, da bi že zaradi njih bila upravičena posebna tovarna postaja. Jasno je tudi, da si sploh ni mogoče misliti kjerkoli ob železnici kraja s 30.000 prebivalci, ki ne bi imel svoje tovarne postaje. Ta nemožnost naj postane sedaj v Ljubljani resnica! In vrhu vsega iz razlogov, ki jih ne zna razložiti noben železniški strokovnjak in ki je tudi njim neumljiva, neglede na to, da z odpravo te postaje ne bodo niti najmanj znižani državni izdatki. Tem bolj pa se bodo seveda povečali izdatki zasebnih podjetij, ki bodo morala odslej prevažati blago najmanj pol kilometra dalje. Posebno v zimi in slabem vremenu bo ta nepotrebn izdatek še zlasti občuten.

Ce so že nekateri mislili, da je na vsak način treba rešiti vprašanje tovarnih postaj v Ljubljani, potem bi morali postopati pač čisto drugače, kakor pa so postopali. Morali bi ne eno od obstoječih postaj odpraviti, temveč še kakšno novo odpreti. Zakaj vsaka nova postaja privablja promet, vsaka odpravljena ga pa zmanjšuje. Mislimo, da bi o tem zlasti na železniški direkciji morali imeti dovolj podatkov. Prepričani pa smo tudi, da bi vsaka zasebna železnica tako tudi postopala in že davno ustanovila na Viču tovarno postajo in tudi osebni kolodvor. Treba samo pogledati v Dev. Marijo v Polju, kako je takoj po ustanovitvi postaje nastala cela kolonija novih hiš. Nove postaje poživljajo tudi vse gospodarstvo.

Mesto tega pa smo pri nas doživeli baš obratno in odpravljena je tovarna postaja, ki je bila z ozirom na svoj promet mnogo prej premajhna ko prevelika. S tem je znova razgrnjeno vse kolodvorsko vprašanje Ljubljane, ker bo sedaj že itak preobremenjeni ljubljanski kolodvor še bolj obremenjen.

Glasno in odločno je zato treba zahte-

vati, da se že enkrat reši vprašanje ljubljanskega kolodvora in da dobi Ljubljana nov in moderen kolodvor, ki bo odgovarjal njenemu ugledu kot tretji drž. prestolnici, njeni gospodarski potrebi in njeni davkoplačevalski moči. Saj skoraj ne bo na vsem Balkanu mesta s tako zastarelim in tako premajhnim kolodvorom, kakor je ljubljanski, ki je vrhu tega prvi veliki kolodvor, ki pozdravlja tujca z zapada.

Vprašanje ljubljanskega kolodvora se mora premakniti z mrtve točke in vsa Ljubljana ter vsa slovenska javnost mora delati na to, da se to tudi zgodi. Dovolj je bilo že čakanja in potrpežljivosti, čas je že, da se enkrat tudi za Ljubljano nekaj stori. Kajti doslej je morala Ljubljana vse, kar se je napravilo, storiti le iz lastne sile.

Da ni zahteva po povečanju ljubljanskega kolodvora le naša zahteva, dokazuje včerajšnji »Slovenec«, ki pravi v članku o ljubljanskem kolodvoru med drugim to-le:

»Ukinitve gorenjskega kolodvora pa nam zopet kaže na potrebo zgraditve novega kolodvora v Ljubljani. Že dolgo vrsto let si moramo pomagati s sedanjim, ki nikakor ne odgovarja potrebam mesta, kot je ravno Ljubljana, ki beleži tako velik promet po vojni, kot ga nismo imeli v onih časih, za katere je bil sedanji kolodvor zgrajen. Bilo je že tudi več načrtov, ki so se pa vsi razbili na enem: pomanjkanju sredstev. Toda to je razlog, ki za nas ne more držati. Poslovanje naših železnic je v Sloveniji aktivno, zlasti ker je znaten tranzitni promet. Toda kljub temu se drugod gradi veliko, pri nas pa prelivamo zastoj črnijo za zvezo Slovenije z morjem, pa imamo še toliko nujnih potreb kot nikjer drugje v naši državi. Zato bo treba vso akcijo za povečanje, odnosno moderniziranje vzeti resno v pretres, ker je sedanje stanje nevarno. Tudi sredstva se bodo dala dobiti pri kolikšni dobri volji, saj se take investicije ne izplačajo samo indirektno, ampak tudi naravnost. Naše gospodarske organizacije imajo sicer dosti zahtev glede prometa na naših železnicah, postaviti pa bodo morale tudi to zahtevo med prve in v tem jih bo morala podpreti vsa Ljubljana.«

Francoski načrt za javna dela

Deset milijard brez novih davkov in brez zadolžitve države

Poročali smo že, da je francoski parlament sprejel zakonski načrt o javnih delih, ki se morajo izvršiti do l. 1940 in za katere bo potrebnih deset milijard frankov. Ta francoski načrt je čisto svojevrsten in zlasti glede financiranja del zasluži vso pozornost. Obenem pa tudi dokazuje, da je pri dobri volji vedno mogoče nekaj doseči, če se seveda stvar pravilno zagrebi. In da jo je prav zagrabila vlada Doumerguea, kaže njen načrt prav jasno.

Finančno vprašanje javnih del je bilo rešeno z dekretom z dne 15. maja 1934, ki določa, da morajo vse zavarovalnice (zavodi za starostno zavarovanje, oni za starostno in invalidsko zavarovanje ter garancijske blaginje) 75% svojih razpoložljivih sredstev dati na razpolago občini, občinskim zvezam ali javnim družbam za javna dela kot posojila za zaposlitev ljudi. Na ta način je doseženo dvoje. Država se z novimi posojili ne obremenjuje, pa tudi denarni trg ni na novo obremenjen. Zavarovalnice pa, ki so vsled vedno rastočih svojih dnarnih zalog že itak

približno 2900 milijonov frankov. Na ta način ne bo treba francoski državi za nova javna dela davkoplačevalca obremeniti z novimi davki, niti se ne poveča zadolžitev države. Francoska vlada se je tako spretno ognila napakam, ki so jih storili Nemci in Amerikanci pri svojih javnih delih. Nemci so financirali svoja javna dela z denarjem, katerega dejansko ni bilo, ameriška javna dela pa so bila mogoča le z umetno ustvarjeno konjunkturo. Po francoskem načrtu se bo le mrtvo naložen kapital zopet uporabil za ustvarjanje gospodarsko delo. Z novimi javnimi deli bo mogoče zaposliti 100.000 delavcev ter bo s tem število brezposelnih znižano za eno tretjino. Ze samo vsled tega bo oživljeno francosko gospodarstvo v prav znatni meri. Francozi bodo financirali javna dela že s tem, da omogočijo novo kroženje denarja. Pri nas pa mirno gledamo, kako pada še ono malo kroženje, ki je še ostalo po krizi.

Katera dela se bodo vse izvršila, ni še določeno v vseh podrobnostih. Za prosveto bo izdanih okoli 800 milijonov frankov, od tega bo šla polovica za ljudske šole. Za izboljšanje kmetijstva in nove vodovode je namenjenih 900 milijonov. Za izboljšanje cestnega omrežja je določenih ravnotoliko. Za razširjenje kolodvorov bo izdanih 350 milijonov, za izboljšanje signalnih naprav 790 milijonov, za elektrifikacijo železnice Tours—Bordeaux poldruga milijarda. Skratka na vseh poljih bo teh deset milijard blagodejno vplivalo, ne da bi pri tem trpela državna blagajna ali pa davkoplačevalci.

Mnogo premajhna potrošnja sadja pri nas

Na mariborskem sadjarskem kongresu je navedel ravnatelj banovinske vinarske in sadjarske šole v Mariboru, g. dr. Priol v svojem referatu, koliko potrošijo sadja v posameznih državah. V Avstriji potrošijo na leto in osebo okoli 40 kg jabolk, v Nemčiji 43 kg, v Angliji pa 45 kg. Pri nas v Jugoslaviji pa le 11 kg jabolk na leto in osebo. Če bi se dvignila potrošnja jabolk samo na 15 kg na osebo in na leto, bi znašala letna potrošnja 21.000 desetonskih vagonov, dočim je dala lani sadna letina le 15.000 vagonov. Prav nič nam ne bi bilo treba biti v skrbeh, kam bi jabolka izvozili, ker bi jih nam za lastno uporabo manjkalo 6000 vagonov.

Toda ni se bati, da bi se potrošnja dvignila, pa čeprav je sadje še tako zdravo. Ljudje enostavno nimajo denarja, da bi si sadja kupili. Tako tarnamo in tarnamo, kako pomagati kmetu, a najbolj enostavne pomoči ne vemo. Da bi namreč poskrbeli, da bi ljudje več zaslužili in da bi mogli potem tudi več potrošiti.

Nizke plače so eden glavnih vzrokov, da ne pridemo iz krize.

Članstvo pri Glavni bratovski skladnici pada

Glavna bratovska skladnica v Ljubljani je objavila ta pregled polno zavarovanih in manjpravnih članov pri Glavni bratovski skladnici v Ljubljani.

Zavarovanih je bilo v:

	1932	1933	1934
januarju	12.352	11.011	10.504
februarju	12.270	10.830	10.492
marcu	10.314	10.730	10.476
aprilu	11.215	10.560	10.382
maju	10.734	10.098	10.452
juniju	10.869	10.149	
juliju	10.748	10.109	
avgustu	10.792	10.090	
septembru	11.053	10.177	
oktobru	10.986	10.340	
novembru	11.115	10.429	
decembru	11.047	10.586	

Vse trgovske sotrudnike,

ki so se zúčili in službovali v Metliki, vabim na prijateljski sestanek koncem avgusta v Metliki in sprejemam prijave s točnimi naslovi: Kobe Gustav, Beograd, Garašanina ul. 7.

Taksa za potrdila o prejemu denarja za prodano blago

Zbornica za TOI v Ljubljani je izdala to okrožnico o taksi za potrdila o prejemu denarja za prodano blago:

Z razpisom z dne 11. aprila 1934, št. 29104 je finančno ministristvo (oddelek za davke) pojasnilo, da podlegajo posebna potrdila, odnosno note, ki se izdajajo o plačilu blaga, ki na fakturi ni potrjeno, plačilu takse po tar. post. 33 taksne tarife (1/2 %). Po tem razpisu so oproščena 1/2 % takse samo ona plačila, ki se potrjujejo na fakturi sami.

Toda že z nadaljnjim razpisom z dne 16. aprila 1934, br. 30153 je finančno ministristvo na podlagi predstavk gospodarskih korporacij to pojasnilo v nastopnem dopolnilo, odnosno popopolnilo:

1. Ako se ob nabavi blaga zbog tehnične nemožnosti ali notranje ureditve poslovanja plačilo ne potrdi takoj v fakturi ali računu, temveč se posebej potrjuje in je tako posebno potrjevanje tudi časovno v neposredni zvezi z nabavo (nakupom) blaga, se za tako potrdilo ne pobira 1/2 % pobotniška taksa, ampak se smatra, da je plačilo potrjeno na sami listini.

2. Ako se blago po veljavnem običaju daje na kredit, pa se ob tej priliki ne napravi za kreditirano vsoto posebna listina (dolžno pismo, menica itd.), naknadna potrdila o plačilu blaga ne podlegajo 1/2 % pobotniški taksi.

3. V primeru, da se daje blago na kredit, pa se za kreditni, odnosno dolgovinski odnošaj napravi posebna listina ali se obstoje kreditni ali dolga potrdi na fakturi (listini itd.), se za potrdila o plačilu iz takega kreditnega (dolgovinskega) odnošaja pobira 1/2 % pobotniška taksa.

Zaradi pojasnila, kako je v praksi tolmačiti te odredbe, so se gospodarske korporacije obrnile na referente finančnega ministristva, ki zastopajo stališče, da že zaključnica (naročilnica, sklepno pismo, itd.) predstavlja listino, ki utemeljuje kre-

ditni, odnosno dolgovinski odnošaj, odnosno nadomestuje potrdilo kupca na listini o nakupu. Vsled tega so mnjenja, da morajo biti potrdila o odplačilu kredita v smislu zaključnice taksirana s 1/2 % pobotniško takso, češ, da zaključnice osnamljajo dolgovinski odnos in da podpis kupca na zaključnici ali naročilnici napravi iz listine poseben instrument, ki more služiti za dokaz obstoja dolga. Kot posebna listina, s katero se zasnavlja dolgovinski odnos, se smatra po njihovem mnenju tudi menica, katero da kupec blaga na kredit prodajalcu.

Končno so gg. referenti izjavili, da potrdila o prejemu denarja za odplačilo fakture v smislu točke 1. in 2. te okrožnice, morajo taksirati s takso po tarifni postavki 34 taksne tarife, t. j. tako kot račune.

Na to informacijo so gospodarske korporacije naslovile na finančno ministristvo posebno spomenico, v kateri so utemeljevale nujno potrebo, da se pojasnilo izpremeni v interesu olajšanja poslovanja, vendar je ministristvo z razpisom z dne 23. junija 1934 br. 49954 odgovorilo, da svojega stališča ne more spremeniti.

Potrdila o odplačilu faktur so po teh pojasnilih:

a) takse prosia samo, ako se izdajajo na fakturi sami istočasno ob izročitvi blaga;

b) zavezana taksi 1 Din, ako se izdajajo na posebni tiskovini izven fakture ali se izdajajo za plačila, ki se ne izvrše takoj ob nabavi, odnosno izročitvi blaga, ako in v kolikor niso dani pogoji, navedeni pod c);

c) zavezana taksi 1/2 %, ako se z njimi potrjuje prejem denarja v kupčijah, za katere obstoje poleg fakture še zaključnice, sklepna pisma, naročilnice, menice itd., ali vobče listina, s katero potrjuje kupec obstoj dolga iz blagovne kupčije.

Možnost sadnega izvoza v posamezne države

Iz referata delegata Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine na mariborskem kongresu sadnih trgovcev, g. Milosava Samurovića

(Konec.)

Švica

Švica ne uporablja samo direktne omejitve, temveč je uvedla tudi carinske kontingente. Uvoz tujega sadja se prepušča, če presega določene količine. Za uvoz nad določeno količino se carini blago po znatno višjih carinskih postavkah.

Kontingenti v Švici so samo notranje navodilo izvozni sekciji pri oddelku za narodno gospodarstvo v Bernu, ki je pooblaščen, da izdaja uvozna dovoljenja švicarskim uvoznikom.

Kontingenti se določajo vsako leto in se po potrebi razdeljujejo na posamezne mesece. Določeni kontingenti se morejo tudi znižati ali zvišati.

V ta sistem omejitev spada tudi sveže sadje. Uvoz suhih češpelj ni omejen. Carinske postavke so v okviru kontingentov naslednje:

sveže hruške in jabolka 2 šv. fr. za sto kil,

à la rinfusa ali v odprtih zabojih nad 50 kg preko kontingenta 20 šv. fr. za sto kil,

v zavojih 5 šv. fr. (preko kontingenta pa 30 šv. frankov).

Suhe češpelje vseh vrst (zapakirane) 5 šv. fr.

Izvoznike je treba opozoriti, da je Švica povišala carino za uvoz suhih češpelj v zabojih do 25 kg teže na 15 šv. fr., za suhe češpelje v zabojih nad 25 kg pa ostane stara carina v višini 5 frankov. Intervencija za znižanje carine s strani Zavoda je bila brezuspešna.

Pekmez iz češpelj 10 šv. fr., sveže namizno grozdje v zavojih do 5 kg 5 šv. fr., v zavojih nad 5 kil pa 10 šv. fr. Orehi 10 šv. frankov za sto kil.

Italija

V Italiji niso uvozne omejitve v navadi. Naši državni je priznala Italija preferencialni kontingent v višini 100 vagonov suhih češpelj (uvoz skozi Boh. Bistrico) po znižani carini 7-30 lir za 100 kg. Sicer pa veljajo v Italiji te carine:

na suhe češpelje 160 lir za 100 kg, na vse sveže sadje 11 zlatih lir plus 15% od vrednosti blaga za sto kil, orehi v lupinah 10 zlatih lir plus 15% od vrednosti blaga za sto kil.

Francija

Uvoz sadja v Francijo je omejen. Naše sadje se uvaža v okviru kontingentov določenih za druge dežele.

Uvozne carine so naslednje: namizna jabolka, pakirana v razne zaboje v teži do 20 kg 15 fr. fr., druga namizna jabolka 7-50 fr. fr., češpelje, češnjice in jagode, uvožene v času proizvodnje v Franciji in v Alžiru 15 fr. fr., v poznejšem času 80 fr. fr., suhe češpelje — 80 kosov in manj v zavojčkih po pol kilograma 160 fr. fr., druge suhe češpelje 120 fr. fr.

Anglija

Uvoz sadja v Anglijo ni omejen. Zaradi visoke zaščitne carine in preferencialnih ugodnosti ki jih uživajo za sadje britanski dominioni in kolonije, pa je uvoz zelo otežkočen. Naša češplja in način njenega pakiranja sta bila lani zelo dobro sprejeta v Angliji.

Carina na sveže češpelje v času od 1. VI. do 30. IX. znaša: dodatna carina 9 šilingov in 4 penije za 112 funtov (približno 50 kg), dodatna carina plus 10% občne carine na vrednost blaga (ki se plača, če je ta carina višja od preje navedene).

Danska

Uvoz sadja v to državo je dovoljen samo proti kompenzaciji.

Do pred kratkim se je naše sadje izvažalo v severne države samo po posredovanju Dunaja in Budapešte. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine se sedaj prizadeva, da bi se naše češpelje izvažale direktno na Dansko, v druge skandinavske države pa s posredovanjem Danske. Zaradi tega je Zavod že več mesecev v zvezi z eno največjih danskih tvrdk, ki uvaža sadje,

Koncem tega leta ali na jesen pride v našo državo zastopnik omenjene tvrdke iz Danske, da doseže direktne zveze z našimi izvozniki sadja. Ob tej priliki se bosta tudi skušala najti pot in način, da se omogoči izvoz našega sadja v skandinavske države pod čim bolj ugodnimi pogoji.

Če bi nekateri izvozniki potrebovali še kakšne informacije glede carin ali predpisov o uvozu sadja v druge države, naj se obrnejo telefonično ali pismeno, brez plačila kakšne takse, na Informativno oddeljenje Zavoda za unapredijanje spoljne trgovine u Beogradu, Ratnički dom.

Koncem svojega referata je še obvestil g. Samurović, da bo Zavod v tej sezoni organiziral informacijsko službo na naslednjih trgih: na Dunaju, v Pragi, Varšavi ter tudi za Nemčijo in Švico. Če bi se pokazala potreba, bo Zavod organiziral informacijsko službo tudi za druge države.

Poročila Zavoda se bodo objavljala v dnevnem tisku in po beograjskem radiu na isti podlagi in proti plačilu istih zneskov za kritje stroškov kakor lani. Za Brčko in kraje, ki bi to želeli, se bodo sporočala poročila po telefonu vsak dan.

Tečaj za moško in žensko krojenje v Ljubljani

Zavod za pospeševanje obrta Zbornice za TOI priredi v Ljubljani poseben tečaj za moško in damsko krojaštvo v Ljubljani. Poučeval bo po svojem patentiranem krojenem trikotu krojaški mojster Sauer. Tečaj bo od 30. julija do 4. avgusta, in sicer tri ure dopoldne za moško in 3 ure popoldne za damsko krojenje. Od 6. do 9. avgusta bo vsednevno praktično izdelovanje moške obleke na podlagi tega krojnega sistema. Udeleženci za moški, ko tudi oni za damski krojni tečaj, dobe proti odškodnini 10 Din mali trikot za vezbanje, trikot za praktično uporabo pa si lahko nabavijo pri vodji tečaja, ako ga žele. Pristojbina za tečaj je izjemoma radi težkega gospodarskega položaja krojaškega obrtništva Din 50.—, dokazano revnim obrtnikom in brezposelnim pomočnikom pa se na prošnjo po redno in uspešno dovršenem tečaju vrne ta pristojbina delno ali v celoti. Vse stroške tečaja nosi zbornični zavod PO.

Prijave za moški in posebej za damski krojni tečaj naj pošljejo zainteresenti najkasneje do dne 23. julija na Zavod PO Zbornice za TOI v Ljubljani.

Izvoz lesa v druge banovine

Banska uprava javlja, da je z odredbo ministristva za šume in rudnike z dne 31. marca 1934, br. 9053, razveljavljen odlok, po katerem so bile potrebne za izvoz lesa v druge banovine posebne lesne izvoznice, ki so jih izdajale občine. Za izvoz orehovega lesa pa so še nadalje potrebne izvoznice v smislu naredbe o zaščiti in gojitvi domačega oreha z dne 1. februarja 1934, »Službeni list« z dne 7. februarja 1934.

Življenje na češkoslovaškem se je podražilo

Do letos so bile na Češkoslovaškem cene industrijskih izdelkov vedno večje ko kmetijskih pridelkov. Vsled suše pa so v juniju cene kmetijskim pridelkom tako narasle, da je indeks za kmetijske pridelke prekosil onega za industrijske izdelke. Tako je že v juniju znašal indeks industrijskih izdelkov (za cene v zlatu in na debelo, v primeri z l. 1914) 83'4, v juniju pa le 82'7, dočim je isti indeks za kmetijske izdelke narasel v istem času od 77'8 na 87'8%. Živila so se podražila v tej meri, da se je podražilo življenje za delavsko rodbino za 1'6%, za uradniško pa za 0'9%.

»Službeni list«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 21. julija t. l. objavlja: Uredbo o izpremembi imena in sedeža občine Brezje v občino Mošnje — Uredbo o izločitvi kmetiskih (vodnih) mlinov iz obrta — Carinski postopek s priborom — Odredbo glede rib na poplavljenih zemljiščih — Dopolnitev objave o obrestni meri pri združnih zvezah — Uredbo o izpremembah in dopolnitvah v zakonu o Drž. hipotekarni banki — Pravilnik o specialni dokladi po čl. 80 zakona o ureditvi Drž. hipotekarne banke — Uredbo o izpremembi uredbe o samostalni upravi državnih monopolov kr. Jugoslavije — Seznamek strojev, izdelanih v državi — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Posvetu

Sv. sinod bolgarske pravoslavne cerkve je sklenil, da izpremeni vse odviše samostane v poljedelske šole in da pusti samostanom samo toliko zemlje, kolikor jo potrebujejo za svoje vzdrževanje. V vseh samostanskih gospodarstvih pa se mora začeti najstrožje varčevanje, ker ne gre, da bi živeli menihi potratno, dočim mora narod stradati.

Predsednik Masaryk je sprejel v nastopni avdienci novega sovjetskega poslanika v Pragi Sergeja Aleksandrovskega.

Zaradi Staviskijeve afere sta bila zaslišana tudi bivša ministrska predsednika Laval in Tardieu. Slednji je v svoji izjavi tako ostro napadal Chautempsa in radikale, da govore o možnosti krize francoske vlade, ker bodo baje radikali zahtevali odstop Tardieua.

Nemčija ne bo odgovorila direktno na vprašanje, če pristopi k vzhodnemu paktu, temveč bo skušala s protivprašanji doseči povišanje vojske na 300.000 mož in priznanje enakopravnosti v oboroževanju. Francija pa odločno odklanja vsake koncesije v zvezi z vzhodnim paktom.

Kot pogoj za pristop k vzhodnemu paktu zahteva Nemčija uresničenje nemških minimalnih zahtev glede oboroževanja ter izrečno ugotovitev možnosti, da se na prijateljski način revidira vprašanje nemške vzhodne meje, zlasti koridorja. Nemško-poljska zveza je dobila s tem prvo veliko razpoko.

Polom narodno-socialistične politike, ki so ga povzročili krvavi junijski dogodki, je imel tudi to posledico, da so izgubili narodno-socialistični voditelji (kakor Rosenberg) svoj vpliv v zun. ministristvu. Tu zopet vladajo uradniki, ki svoje zmage ne morejo biti prav veseli le zato, ker so narodni socialisti naravnost obupno poslabšali zunanji položaj Nemčije.

Hitler je v svojem govoru izjavil, da je bilo za časa krvavih junijskih dogodkov ubitih 77 ljudi. Kljub temu pa se danes ve šele za imena 50 usmrčenih, dočim se splošno trdi, da je navedel Hitler prenizko število. Mnogi, za katere misli javnost, da so v zaporu, ali da se baje skrivajo, so že davno padli pod kroglami Göringovih.

Francosko-nemško društvo v Berlinu je bilo razpuščeno. Člani društva, ki je zelo živahno delovalo za francosko-nemško zблиžanje, so pripadali večinoma bivši demokratski stranki.

Vsi trije morilci generala Schleicherja in njegove žene so bili baje ustreljeni. Pripadali so elitnim S. S. oddelkom.

Hitlerjevimi mladinskimi organizacijam je prepovedano razpravljati ali pisati o zunanje-političnih vprašanjih.

Dopust SA. oddelkov bo najbrže preklidan, ker se nemška vlada boji, da izgubi čisto vpliv na člane teh oddelkov in da bodo ti prešli popolnoma v opozicijo.

Narodno socialistični atentati v Avstriji se niso nehali niti po 18. juliju, ko stopi v veljavo smrtna kazen tudi le za hranjenje eksplozivnih snovi. Znani nac. socialistični agitator Frauenfeld je po radiu napovedal, da bo avstrijsko prebivalstvo seglo po samooobrambi, če se ne bo nehala drakonično kaznovanje hitlerjevcev.

Vel. Britanija bo imenovala za Moskvo svojega vojaškega in letalskega atašaja, sovjetska vlada pa svojega za London.

Poljska rušilec »Burs« in »Wieher« obiščeta oficialno Petrograd.

Estonski zunanji minister obišče Moskvo, kjer se oficialno sestane z Litvinovim. Za njim pride v Moskvo tudi litvanski zunanji minister. Oba obiska sta v zvezi s priznanjem vzhodnega pakta s strani Estonije in Litve.

Angleško turški spor je poravnal, ker je turška vlada dovolila angleškim oblaštem vpogled v preiskavo zaradi ustrelitve angleškega oficirja po turški obrežni strazi blizu Samosa.

Splošna stavka v San Francisku, ki so jo organizirali komunisti, je pred koncem. Delavci so sprejeli resolucijo, da se podvržejo razsodbi razsodišča. Za razsodnika je imenoval Roosevelt nadškofa dr. Hanna, znanega socialnega delavca. Prehrana mesta je popolnoma zagotovljena in so trgovci tudi že začeli odpirati trgovine.

Bilanca končane ameriške stavke je naslednja: 8 mrtvih, 197 ranjenih in približno 150 milijonov dolarjev gospodarske škode. Na drugi strani pa je imela stavka tudi ta uspeh, da pride s posredovanjem generala Johnsona gotovo do sporazuma med delavci in podjetniki.

Denarstvo

Gradska štedionica v Zagrebu

je izdala bilanco za I. polletje 1934. Iz te bilance se vidi, da so nove vloge dosegle že visoko vsoto 130.289.071 Din. Stare vloge so se znatno znižale in sicer hranilne od 247.6 na 193.6, po tekočih računih pa od 59.6 na 33.0 milijonov, da je torej izplačala hranilnica samo v letošnjem polletju starih vlog za 80.8 milijonov Din. Z obrestmi skupaj pa je ta vsota narasla celo na 86.9 milijonov. Od 23. septem. 1931., ko se je začel naval vlagateljev, je Gradska štedionica izplačala skupno z obrestmi vlog za 335.3 milijonov Din. Zopet nov dokaz, kako čisto brez osnove je ono govorenje, da naši denarni zavodi niso dovolj previdno poslovali.

Zboljšana likvidnost Gradske štedionice se vidi tudi v novem načrtu o izplačevanju hranilnih vlog. Odslej se bodo te v višini do 25.000 (dosedaj do 10.000) Din izplačevale svobodno, po tekočem računu pa celo do višine 500.000 Din.

Ta večja likvidnost Gradske štedionice je bila v mnogem dosežena vsled pomoči zagrebške občine, ki je plačala velik del svojih dolgov.

Stanje Narodne banke

Zadnji izkaz Narodne banke z dne 15. t. m. navaja te izpremembe (vse številke v milijonih Din):

Kovinska in devizna podloga je narasla za 16,2 na 1.880,8.

Devize, ki ne spadajo v podlogo, so se zmanjšale za 10,1 na 22,8.

Vsota kovane denarja se je povečala za 21,7 na 284,2.

Vrednostni papirji, drž. predjemi in razni fond izkazujejo le neznatne izpremembe.

Razna aktiva pa so se povečala za 4,0 na 141,6.

Obtok bankovcev se je znižal za 7,3 na 4.112,8, obveze na pokaz pa so se zvišale za 52,9 na 1.178,8.

Zmanjšale so se obveze z rokom, in sicer za 28,4 na 885,7.

Razna pasiva so se povečala za 9,8 na 258,0.

Celotno kritje znaša 35-55%, samo zlato pa 33-75%.

Eskontna obrestna mera je 6-5%, lombardna pa 7-5%.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi oblike, klobuke itd. Skrobl

in svetilnika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Štebebovova ul. 8.

Telefon št. 23-72.

Drobiža je bilo na Češkoslovaškem dne 30. junija skupno v prometu za 961.6 milijonov Kč, za 10 milijonov manj ko pred enim letom. Od vsega prometa je odpadlo 598.7 milijonov na novce, 362.8 pa na 10 in 20 kronske bankovce.

Po zadnjem izkazu nemške Državne banke se je njena zlata podloga povečala za 2 na 72 milijonov mark, devizna pa se je zmanjšala za 1.2 na 5.6 milijonov mark. Kritje se je povečalo od 2.1 na 2.2%.

Avstrijska vlada je izdala zakon, po katerem dobiva Banka za mednarodna plačila v Baslu velike privilegije. Med drugim je banka oproščena tudi vseh deviznih omejitev. Poleg tega se Avstrija v primeru sporov glede teh privilegijev podvrže razsodbi posebnega razsodišča. Enake privilegije je dobila banka tudi v Franciji, Belgiji, Nemčiji, Vel. Britaniji, Angliji, Švici in Japonski.

Zlate zaloge Amerike so se v prvem letošnjem polletju povečale za 884.2 milijonov dolarjev.

Ameriške banke se oprave državnega kapitalnega vpliva in je v ta namen vrnilo 14 njujorskih bank 51 milijonov dolarjev, ki jim jih je svoje dni posodila Refico. Med temi bankami so Garanty Trust Co., ki je kupila nazaj delnice za 20 milijonov, Bankers Trust in druge.

TEDEEN LJUBLJANSKI BORZI

Posredništvo trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendenca nestalna; promet 4.242.881-95 D.

V primeri s prejšnjim borznim tednom, ki je zaključil s skupnim deviznim prometom Din 2.050.723-96, znaša presežek prometa v tem tednu več ko 2.192 tisoč dinarjev. Pretežni del porasta zaključkov gre na račun Londona, katerega je bilo v tem tednu nabavljenega v privatnem kliringu za 1.598 tisoč dinarjev več.

Porast oziroma padec skupnega v posrednih devizah doseženega prometa je bil naslednji:

Devize (vse v tisoč Din). Amsterdam: tekoči teden 32, minuli teden —; Berlin: 4, 25; Curih: 331, 90; Din deviza: 351, 398 avstr. priv. klir.; Dunaj: 983, 591 avstr. priv. klir.; London: 1.782, 184 priv. klir.; Newyork: 372, 451; Praga: —, 3; Pariz: 218, 287; Solun: 126, — boni; Trst 44, 22.

Narodna banka je posredovala največ v Curihu (za 75 tisoč Din), dala pa je na razpolago tudi po 25.000 Pariza in Amsterdama. Dočim je bilo v tekočem tednu perfekturno samo potom privatnih kliringov skupnih deviznih zaključkov za nad 3.242 tisoč dinarjev, znaša njih skupna vsota v prejšnjem tednu le 1.173 tisoč dinarjev. Na posameznih borznih sestankih je bil dosežen ta dnevni devizni promet:

16. t. m. Din 498.766-40 Dunaj—Din. dev. 17. t. m. Din 1.596.438-21 London—Newyork 18. t. m. Din 1.057.130-32 London—Din dev. 19. t. m. Din 595.103-01 Dunaj—London 20. t. m. Din 495.444-01 Solun—London

V tem tednu so povsem izostale notice angl. funta in španske pezete v privatnem kliringu, dočim so bili od ponedeljka 16. t. m. dalje trgovani avstrijski šilingi na bazi teh-le tečajev: 16. in 17. t. m. Din 9-05 do Din 9-15, 18. t. m. Din 9- do Din 9-10, 19. t. m. Din 8-95 do Din 9-05 in 20. t. m. Din 8-90 do 9-—. Na včerajšnjem borznem sestanku so bili po daljšem presledku zaključeni tudi grški boni in sicer po Din 29-— in Din 30-— za 100 grških drahem.

Devizna tečajnica tega tedna ne očituje posebnih izprememb, kot nam predločuje spodnja devizna tečajnica:

Devize	16. julija 1934 najnižji Din	17. julija 1934 najvišji Din	20. julija 1934 najnižji Din	21. julija 1934 najvišji Din
Amsterdam	2303-74	2315-10	2301-51	2312-87
Berlin	1301-25	1312-05	1330-69	1341-49
Bruselj	794-13	798-07	793-57	797-51
Curih	1108-35	1113-85	1108-35	1113-85
London	170-97	172-57	171-14	172-74
Newyork	3372-16	3400-42	3372-16	3400-42
Pariz	224-85	225-47	224-15	225-27
Praga	141-12	141-98	141-23	142-09
Trst	291-24	293-64	290-90	293-30

Dunaj in Budimpešta nista beležila, notic ostalih deviz ni bilo.

Efektno tržišče

Tendenca v državnih papirjih se nadalje stalna.

Od petka 13. t. m. na ponedeljek 16. t. m. so obdržali državni efekti v glavnem nespremenjene tečaje ter beležili na tej bazi skoraj ves tekoči borzni teden z malenkostnimi tečajnimi oscilacijami.

Dne 20. t. m. so beležili: 7% invest. posojilo 71-— do 72-—, 8% Blair 64-— do 65-—, 7% Blair 58-50 do 59-50, Seligman 67-— do 68-—, Agrarne obveznice 38-— do 39-—, Begluške obveznice 56-— do 57-—, Vojna škoda 318-— do 320-—.

Vojna škoda se je tekom tega tedna okrepila za tri točke.

Edini manjši efektni zaključek je bil perfekturno v 8% Blairovem posojilu in sicer dne 19. t. m. po tečaju 64-—.

Bančne in industrijske vrednote so ostale brez notic, le Kranjska industrijska družba je bila skozi vse borzne dneve nudena po Din 150-—.

Žitno tržišče

Tendenca neizpremenjena mirna.

Zaključkov ni bilo, dočim so cene žita ostale brez izprememb. Nasprotno pa je moka popustila od 17. t. m. dalje za 5 par pri kilogramu, kot je razvidno iz naslednje blagovne tečajnice:

Žito:

(Cene za 100 kg fco vagon slov. postaja)
Koruzi: Din Din
popolnoma suha, s kvaliteto
garancijo za promptno in 2.
pol. jul., navadna vozina,
slov. post., plačilo 30 dni 147-50 150-—

Pšenica:
bačka, 79/80, zdrava, suha,
rešetana, mlevska vozina,
slov. postaja, plačilo 30 dni 162-50 165-—
bačka, 80 kg, 1% primesi,
zdrava, suha, rešetana,
mlevska vozina, slov. postaja, plačilo 30 dni 165-— 167-50

Mlevski izdelki:

Moka:
bačka, nularica, slov. postaja, plačilo 30 dni (prej 250 do 255-—) 255-— 260-—
banatska, nularica, slov. postaja, plačilo 30 dni (prej 255-— do 260-—) 260-— 265-—

Privatni kliring z Madjarsko

Doslej je bilo pod različnimi pogoji mogoče v privatnem kliringu poslovanje z avstrijskimi šilingi, angleškimi funti, grškimi drahmami in španskimi pezetami. Z odlokom finančnega ministra z dne 18. t. m. bo mogoče odslej tudi z madjarskimi pengi. Odlok finančnega ministra se glasi:

Počeni s 15. julijem morejo jugoslovanski dolžniki svoje dolgeve nasproti madjarskim upnikom, bodisi da se glasijo na tujo valuto ali na dinarje, plačati, če so ti dolgovi nastali od uvoza blaga v našo državo, potom privatnega kliringa, tako da nabavijo na borzi madjarske penge, ki izvirajo iz terjatev naših izvoznikov v Madjarsko, pri čemer pa je treba, kakor običajno, opravičiti nakup v smislu splošnih deviznih predpisov. Jugoslovanski izvozniki morajo od svojih terjatev, izvrajočih od izvozov v Madjarsko obvezno ponuditi 30 odstotkov na odkup Narodni banki po paritetnem tečaju 10-07 penga za 100 Din, ostalih 70 odstotkov svojih terjatev pa morajo prodati v privatnem kliringu na borzi.

Mednarodni borzni indeksi

Kupčija je na velikih svetovnih borzah znatno popustila in številni zaključki so zelo padli. Vendar pa je bilo razpoloženje ugodno in tečaji so se v celoti nekoliko dvignili, kakor dokazujejo te številke:

Koncem 1927	16. 6.	23. 6.	30. 6.	7. 7.	14. 7.
= 100%					
1934					
London	77-3	75-8	76-3	75-3	75-8
Pariz	57-9	57-6	57-1	57-4	57-4
Berlin	32-3	31-8	31-9	31-9	32-2
Milan	78-4	79-5	80-4	83-0	84-0
Praga	56-9	56-8	56-7	56-7	56-8
Dunaj	30-2	30-0	30-2	30-0	30-0
Bruselj	25-1	24-4	24-3	23-8	24-1
Amsterdam	31-7	31-9	32-1	31-5	31-9
Stockholm	11-4	11-6	11-8	11-9	11-8
Curih	40-1	39-0	38-5	38-4	38-2
New York	58-3	56-1	56-7	57-3	58-1

Na podlagi tečajev na 11 velikih svetovnih borzah določeni mednarodni borzni indeksi se je v preteklem tednu dvignil od 45-2 na 45-5 odstotkov.

Zunanja trgovina

Rumunija nima žita za izvoz

Zaradi dežja v prvih tednih tega meseca bo žetev v Rumuniji nekoliko boljša, vendar pa bo daleč zaostala za lansko. V glavnem je dež zboljšal le sladkorno repo, ajmo in deloma koruzo. Po uradnih cenitvah bo dala letošnja žetev 140.000 vagonov pšenice, to je več ko polovico manj, kakor je znašala povprečna žetev v zadnjih petih letih. Žetev ječmena cenijo na 80.000, ono ovs na 50.000 vagonov, kar je tudi za polovico manj, kakor je dala žetev navadno. Letošnji pridelek ječmena bo dosegel komaj 15.000 vagonov. Računajo, da bo dosegla letošnja žetev koruze 240.000 vagonov napram 460.000 vagonov v prejšnjih letih. Letošnja žetev ne bo zadostovala niti za domačo prehrano. Manj-

kalo bo okoli 100.000 vagonov žita. Deloma bo ta primanjkljaj pokrit s starimi zalogami, deloma pa z večjim varčevanjem pri potrošnji. Zato ne more biti niti govora o tem, da bi Rumunija letos izvažala žito. Cena žitu ima rastočo tendenco. Vlada hoče na vsak način ohraniti ceno pšenice na višini 50.000 lejev za vagon, računata pa s tem, da bo na jesen cena pšenice narasla na 60.000 lejev za vagon.

*

Rumunija se pogaja s Francijo glede ureditve plačil za nabave v Franciji. 60 odstotkov vrednosti rumunskega izvoza v Francijo naj bi se uporabilo za plačilo rumunskih dolgov v Franciji. Če ne bi prišlo med Rumunijo in Francijo do sporazuma, potem je verjetno, da francoske tvrdke ne bodo več dobavljale Rumuniji blaga, kakor so to že storile velike tkalnice, združene v zvezi Roubaix-Tourcoing.

Sovjetska Rusija je odpovedala svoje večmilijonske naročila v Italiji, ker da jih dobi drugje ceneje. Gre za gradbo nekaterih ladij. Kakor se poroča iz Rima, bo vsa ta naročila dobila Francija.

Češkoslovaška zunanja trgovina izkazuje v juniju po dveh mesecih nazadovanja zopet oživljenje. Izvoz se je povečal od 539 v maju na 579 milijonov Kč v juniju, uvoz pa je padel od 523 na 492 milijonov Kč. Trgovinska bilanca je bila torej v juniju aktivna za 86, dočim je bila lani pasivna za 46 milijonov Kč.

Konkurzi in prisilne poravnave

Uvedena so naslednja poravnalna postopanja o imovinah:

strojnega mizarja Josipa Gumzeja na Bregu pri Celju; poravnalni sodnik dr. Mak, poravnalni upravnik odvetnik dr. Skoberne; narok za sklepanje poravnave dne 23. avgusta ob 9., rok za oglasitev do 18. avgusta;

mizarskega mojstra Franca Uršiča v Zavodni pri Celju; poravnalni sodnik dr. Mak, poravnalni upravnik odvetnik dr. Kalan; narok za sklepanje poravnave pri celjskem sodišču dne 23. avgusta ob pol 11, rok za oglasitev do 18. avgusta;

posestnice in urad. soproje Ljudmille Korpar v Ljubljani, imetnice tvrdke »Javor«, pohištveni izdelki v Logatcu; poravnalni sodnik dr. Premerstein, poravnalni upravnik notar Artur Mrevlje; narok za sklepanje poravnave pri sodišču v Logatcu dne 18. avgusta ob 9, rok za oglasitev do 12. avgusta;

trgovca Lovra Sebenika v Ljubljani; poravnalni sodnik Avsec, poravnalni upravnik revizor Tone Javornik v Ljubljani; narok za sklepanje poravnave dne 25. avgusta ob 9, rok za oglasitev do 20. avgusta; poravnalna kvota 40%;

mizarskega mojstra Franca Zavodnika v St. Vidu nad Ljubljano; poravnalni sodnik Avsec, poravnalni upravnik Ivo Trebar, zasebni uradnik na Rudniku. Narok za sklepanje poravnave dne 25. avgusta ob 10, rok za oglasitev do 20. avgusta; poravnalna ponudba 40%.

Iz združnega registra.

Vpisali sta se nastopni zadrugi:

Strojna zadruga na Lešnici pri Ormožu, r. z. z. o. z. Zadruga ima namen nabavljati svojim članom kmetijske stroje.

Tisk jugoslovanskih naprednih akademskih starešin (Nasta) r. z. z. o. z.

Razdružila se je in prešla v likvidacijo Pletiljska zadruga na Breznici. Likvidatorka Julka Dolžan, pletiljska v Zabreznici.

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani. Izbriseta se člana načelstva Feliks Stare in Alojzij Vodnik ter prokurist Josip Malenšek, vpišeta pa člana načelstva ing. Vladimir Stare, industrialec in posestnik v Ljubljani ter Ivan Rus, posestnik v Grosupljem.

Vzajemna posojilnica v Ljubljani. Izbrise se član načelstva Josip Gogala, vpiše pa član načelstva odvetnik dr. Krek.

TRGOVCI! Širite »Trgovski lista«.

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke. Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Vpisale so se te firme:

Močivnik in drug, družba z o. z. v Mariboru. Obratni predmet: izdelovanje ovratnikov in perila ter manipulacija s suknji in tekstilnim blagom. Od osnovne glavnice v višini 200.000 Din je vplačano 20.000 Din v gotovini, 180.000 Din pa v stvarni vrednosti. Poslovodje: trgovec Franc Močivnik, hišni posestnik Miroslav Biermann in hišni posestnik Kurt Frank, vsi iz Maribora. Družbo zastopata po dva poslovodji kolektivno.

Zagrebska tovarna čevljev, d. d. prodavalna Maribor. Ustanovila se je podružnica v Zagrebu. Obratni predmet: izdelovanje obutve in trgovina obutve na malo in veliko v lastnih trgovinah in tudi drugače. Delniška glavica znaša 2.500.000 Din, razdeljena na 10.000 delnic po 250 Din. Polovica delnic je popolnoma vplačanih. Tvrdko podpisujeta dva člana ravnateljstva in sicer Žiga Stern in Emil Bonyhady ali pa eden od teh dveh s prokuristom Franjom Brotschneiderjem. Upravni svet sestoji iz 5 do največ 8 članov. Prokura je podeljena Franju Brotschneiderju v Zagrebu.

Industrija papirja in lepenke, družba z o. z. v Sladkem vrhu. Obratni predmet: tvorniška proizvodnja lesa, lepenke, papirja in vseh vrst v to stroko spadajočih predmetov, trgovina s temi predmeti, nakup in osnivanje podobnih podjetij in udeležba pri podjetjih iste stroke. Osnovna glavica v višini 90.000 Din je vplačana v celoti. Poslovodja je Mavro Sessler, industrialec v Zagrebu, ki tudi podpisuje tvrdko.

Kappel Mirko v Zg. Poljskavi. Obratni predmet: trgovina z deželnimi pridelki in sadjem na debelo ter eksportom. Imetnik Kappel Mirko, trgovec na Zg. Poljskavi.

Vpisale so se te izpremembe in dodatki:

Obrtna banka v Ljubljani. Izbrisejo se člani upravnega sveta dr. Alojzij Kokalj, Alojzij Jančič in Viktor Rohrmann, vpišejo pa člani načelstva trgovec Vinko Pavlin v Trbovljah, črkoslikar Filip Pristou v Ljubljani, in Henrik Franzl, industrialec v Ljubljani.

Prva hrvatska štedionica u Zagrebu, glavna podružnica za Slovenijo u Ljubljani. Vpiše se za sopolisovanje pooblaščen uradnik podružnice Ivan Lozej.

Slovenska banka v Ljubljani. Izbrise se član načelstva upravnega sveta dr. Ivan Marija Čok.

Josip Tscheligi, trgovina z vinom, pivovarna in žganjarna. Prokura se je podelila Francu Tscheligiju, industrialcu v Mariboru.

Kmetijska družba v Račjem, družba z o. o. z. Družba se je razdružila in prešla v likvidacijo. Likvidator je dosedanj poslovodja Drago Kobi, trgovec v Mariboru.

F. Stieger & Sohn, obratni predmet: Gemischtwarenhandlung, Windisch Feistritz. Novo besedilo: F. Stieger & sin, obratni predmet: trgovina z mešanim blagom, Slovenska Bistrica. Izbrise se dosedanj lastnik Stieger Albert, ker je umrl, vpiše pa se lastnica Ida Stiger, trgovka v Slovenski Bistrici. Izbrise se prokura Stiegerja Alberta jun.

Izbrisale so se nastopne tvrdke:

M. Gogala, mizarstvo in lesna trgovina, Bled — zaradi opusta obrata.

Andreas Lakner, trgovina z vinom in špirituozi, Črnomelj — ker tvrdka od l. 1918, ko je lastnik Andrej Lakner umrl, sploh ne posluje.

Martin Malnerič, trgovina z mešanim blagom, Črnomelj — zbog smrti imetnika v l. 1916.

Združene tovarne slamnikov in klobukov I. Oberwalder & Cie, Keller & Co, družba z o. z. v likvidaciji v Domžalah — zaradi končane likvidacije.

Ivan Prijatelj, trgovina z mešanim blagom, Dvor — ker je imetnik obratovanje opustil.

Franc Jonke, naslednik Roman Koritnik, trgovina z mešanim blagom, Kočevje — zaradi opusta obratovanja.

Florian Tomitseh, gostilna, Kočevje — zaradi smrti imetnika.

Anton Jugovic, pekarija, Krško — ker zbog smrti imetnika tvrdka že več let ne posluje.

Močivnik in drug, tvornica ovratnikov in perila, Maribor — zaradi razdružitve.

Josip Čerček, trgovina z manufakturnim blagom doma in po sejnih, Mokronog — zaradi smrti imetnika.

Janez Povše, usnjarija, Mokronog, zaradi smrti imetnika.

Jožef Kalin, krčma in mesarija, Obrežje — ker je imetnik le že l. 1929. umrl.

Fazarinc Anton, star., trgovina z vinom, sadjevcem in žganjem na debelo Ostrožno — zaradi opustitve obrata.

Schescherko Ludvik st., trgovina z mešanim blagom na Planini — zaradi smrti lastnika in opustitve obrata.

Franc Zupančič, trgovina z lesom in ogljem, Rakovnik, pošta Št. Rupert-Dolenjsko — zaradi opustitve obrata.

Franc Novosele, trgovina z mešanim blagom, Št. Jernej — zaradi opustitve obrata.

Franc Gore, krčma, žganjarija in kramarija, Velika Loka — zaradi opusta trgovskega obrata.

Peter Malič, mesarija in krčma, Vinica — ker firma ne obstoji že več let in je lastnik umrl že l. 1911.

Dobava-prodaja

Dne 25. julija bo pri Komandi mesta v Novem mestu licitacija za dobavo 280 m³ drv. (Pogoji so na vpogled pri isti komandi.)

Dne 27. julija bo pri glavnem sanitetnem skladišču v Zemunu licitacija za dobavo raznih zdravil in kemikalij; **dne 30. julija** za dobavo plutovinastih zamaškov, motvoza in medicinskih stekel; **dne 2. avgusta** za dobavo 100 umivalnikov, 30 obošalnikov, 100 vrčev in 30 zidnih ur.

Gradbeni oddelek Direkcije drž. železnice v Ljubljani sprejema do 24. julija ponudbe o dobavi 3000 kg jeklene pocinkane žice in 500 kg železne pocinkane žice.

Direkcija drž. rudnika Senjski Rudnik sprejema do 30. julija ponudbe o dobavi 1300 kg turbinskega olja.

Knjigoveška dela se oddajo potom pisemenih ponudb, katere je vložiti do 1. avgusta pri Direkciji drž. rudnika Velenje.

Direkcija drž. rudnika Velenje sprejema do 1. avgusta ponudbe o dobavi železa, pločevine, cevi, žičnih mrež, 2000 komadov zakovic, 2500 sodarskih zakovic, 5200 zakovic za kotle in 30 brogarskih verig.

Direkcija drž. rudnika Kreka sprejema do 2. avgusta ponudbe o dobavi 20 kg izolirne vrvice, 100 sinkovih metel in 20.000 kg negašenega apna.

Direkcija drž. rudnika Kakanj sprejema do 2. avgusta ponudbe o dobavi 700 podkev za konje, 300 kg cinkovega belila, 2 kg artimočila, 10.000 m žice, 500 šarnirjev, 100 medenastih pip, 100 kg kita, 650 kg paljene železne žice, 200 jeklenih osov, 200 ključavnic, 400 ležajev in 200 pločevinastih plošč za jamske vozičke; **do 9. avgusta** o dobavi 90.000 kg sena.

Komanda pomorskega zrakoplovstva v Divuljah sprejema do 1. avgusta ponudbe o dobavi 300 kontrolnih žarulj.

Dne 6. avgusta pri Komandi mornarice v Zemunu pismena licitacija za dobavo 1400 ton olja za kurjenje; **dne 15. avgusta** za dobavo 1 tovornega avtomobila; **dne 16. avgusta** pa za dobavo lesa.

Adaptacijska dela na poslopju vojašnice »Vojvode Mišića« v Zagrebu se oddajo potom ofertne licitacije dne 3. avgusta t. l. pri inženjerskem oddelku Komande savske divizijske oblasti v Zagrebu. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.)

Direkcija drž. rudnika Kakanj sprejema do 2. avgusta ponudbe o dobavi naprave za analizo jamskega zraka, 50 m gradla za zastore, 2500 eternitnih šablon, 125 plošč pločevine, 20 kg medenastih žice ter o dobavi usnja in konjske opreme.

Direkcija drž. rudnika Vrtnik sprejema do 2. avgusta ponudbe o dobavi 350 kg žičnikov.

Direkcija drž. železarne Vares sprejema do 1. avgusta ponudbe o dobavi 150 kg terpentina, 10.000 kg negašenega apna, 20 kg šivalnih jermen, 800 žarnic, 10.000 kg črne pločevine, 38 krogličnih ležajev, 23 plošč bakrene pločevine in 7 plošč medenastih pločevine; **do 8. avgusta** pa o dobavi 250 grafitnih elektrod, 400 plošč pocinkane pločevine in 50 ventilnih krožnikov.

Drž. zdravilišče za tuberkulozo v Topolšici razpisuje za nabavo potrebščin za čas od 15. avgusta do 31. decembra prvo, deloma ustno, deloma pismeno licitacijo, ki bo **dne 2. avgusta** za razne vrste svežega mesa, **dne 3. avgusta** za suhomesne izdelke, mast, perutnino, jajca in ribe (pismena licitacija), **dne 4. avgusta** za moko, mleko in mlečne izdelke, specerijo, gospodarske in hišne potrebščine (pismena licitacija). Licitacije bodo vsakokrat ob 11. v pisarni uprave zdravilišča. Natanečnejši pogoji pri zdraviliščni upravi.

Dne 4. avgusta bo pri upravi drž. monopolov v Beogradu licitacija za dobavo 12 tisoč kilogramov kromovega kartona in 2000 kg kromovega papirja.

Oddaja kirurških instrumentov v popravilo, ponikljanje in brušenje se bo izvršila potom ofertne licitacije dne 4. avgusta pri glavnem sanitetnem skladišču v Zemunu.

Restavracija na postaji Pragersko se odda v zakup potom licitacije dne 4. avgusta pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti direkciji, Ljubljanski dvor, soba št. 59, vsak delavnik med 10. in 12. uro dopoldne.)

Drž. pšenica se odda v mleto potom licitacije dne 6. avgusta pri Intendanturi komande armijske oblasti v Zagrebu in Nišu, **dne 9. avgusta** pri Intendanturi komande armijske oblasti v Skoplju in Novem sadu, **dne 11. avgusta** pa pri Intendanturi komande armijske oblasti v Sarajevu. — (Pogoji so na vpogled pri omenjenih komandah.)

Dne 6. avgusta bo pri Generalni direkciji drž. železnic v Beogradu ofertna licitacija za prodajo 500.000 kg starih kolesnih obročev.

Dne 9. avgusta pri skladišču 1. oddelka Vojno-tehničnega zavoda v Sarajevu ofertna licitacija za dobavo 500 m³ desk.

RAZNO

Bivši španski kralj Alfonz XIII. pride na Bled, kjer ostane dalj časa.

Velikanske povodnji so bile v južni Poljski, zlasti v Mali Poljski. Mesto Krakov je odrezano od železniškega prometa, ker je Visla podrla več mostov. Škoda je ogromna, pa tudi veliko ljudi je utonilo, po nekaterih vesteh celo več sto. Cele pokrajine so pod vodo in brez strehe je okoli 200.000 ljudi. Vlada je organizirala velike pomožne akcije.

Skupna vrednost produkcije v težki industriji je dosegla v Rusiji v letošnjem prvem polletju 9488 milijonov rubljev, za 29

odstotkov več ko lani, toda le 47 odstotkov tega, kar bi morala po načrtu. Število v težki industriji zaposlenega delavstva je naraslo za 10 odstotkov in znaša sedaj 190 tisoč.

Svetovni konsum kave je v preteklem žetvenem letu (od 1. julija 1933 do 30. junija 1934) narasel od 22.8 na 24.4 milijonov vreč. Le še l. 1930/31. je bil s 25.08 milijoni vreč dosežen večji konsum.

Italijanske železnice prevzamejo od Poljske 380.000 ton železiškega premoga v vrednosti 15.9 milijonov lir, poljske državne delavnice v Varšavi bodo za to vsoto nabavile v Italiji industrijskih izdelkov.

Nemški državni dohodki zaseženi

V varnost Dawesovega posojila je morala Nemčija zastaviti svoje dohodke od carin, od tobačnega davka, sladkorne takse, davka na pivo, dohodke od spiritnega monopola, za Youngovo posojilo pa še davke od prevoznine, v skupni višini 3281 milijonov mark. Celotni donos teh davkov pa je znašal v l. 1933/34 6935 milijonov mark in je torej bilo 45 odstotkov teh dohodkov zastavljenih. Obrestna in amortizacijska služba za obe posojili zahteva na leto približno 120 milijonov mark. Za redno izplačevanje teh plačil so bili imenovani trije inozemski poroki, ki so imeli nalogo, da presežek teh davkov, ko so plačila za obe posojili izvršena, nakazujejo nemški državni blagajni. Ker sedaj Nemčija ne vrši več redno svojih plačil za Dawesovo in Youngovo posojilo, so poroki zasegli zastavljene dohodke od davkov. Nemci pravijo, da je ta zasega navadna šikana, vendar pa s to svojo trditvijo ne bodo dosti ljudi prepričali, zlasti ne, ker so Nemci zaradi razvrednotenja dolarja in funta že itak mnogo zaslužili pri obeh posojilih. Tako je bilo znižano Dawesovo posojilo, proračunano v marke, zaradi padca dolarja, funta in švedske krone za 250 milijonov mark in za isto vsoto tudi Youngovo posojilo. Zasega davčnih dohodkov pa ima le bolj teoretičen pomen, ker more nemška država vedno z zakonom pooblastiti Državno banko, da izplača nabrano dobroimetje kot predjem. Seveda pa bi v tem primeru zaupanje do Nemčije še bolj padlo, kar bi nujno imelo zelo težke posledice za nemško gospodarstvo.

Program Ljubljanske radio-postaje

Nedelja, dne 22. julija: 8.15: Poročila — 8.30: Gimnastika (Pustišek Ivko) — 9.00: Versko predavanje (dr. Guido Rant) — 9.15: Prenos iz franč. cerkve — 9.45: Plošče — 10.00: Predavanje za delavce Trbovlje (Mrzel) — 10.30: Šramel »Brika«, vmes poje samospeve g. Milan Jug — 12.00: Reproducirana glasba — 16.00: Odnosi med veterinarstvom in javnim zdravstvom v pogledu na vprašanje mesa in mleka in na njihov promet (dr. Stegu Josip) — 16.30: Pevski zbor »Danica«, vmes plošče — 20.00: Sreča pred vrati, radijska opereta priredil in uglasbil g. Anton Balatka — 22.00: Čas, poročila, plošče (valčki).

Ponedeljek, dne 23. julija: 12.15: Reproducirana glasba — 12.45: Poročila — 13.00: Čas, plošče — 19.00: Reproducirana glasba — 19.30: Zdravniška ura (g. dr. Magajna Bogomir) — 20.00: II. Propagandna ura »Zborov« — 21.00: Magistrov šramel — 22.00: Čas, poročila, plošče.

Torek, dne 24. julija: 12.15: Reproducirana glasba — 12.45: Poročila — 13.00: Čas, reproducirana glasba — 19.00: Otroški količek (Emil Kralj) — 19.30: Narodnostno delo na naši severni meji (Rudolf Kresal) — 20.00: Orgelski koncert g. Sterbenca — vmes samospevi — 21.00: Lahka godba na pihala (Oddelek »Sloge«) — 22.10: Čas, poročila — 22.30: Angleške plošče.

TISKARNA MERKUR, LJUBLJANA

Tiska knjige, časopise, tabele, naročilnice, plakate, lepake, cenike, vizitke itd. Vse tiskovine dobavlja hitro in po zmernih cenah

Gregorčičeva 23

Račun Poštne hranilnice št. 13.108. Telefon 25-52

Lastna knjigovoznica